

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcijske Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, casella centro 37. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BERCE.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.
NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. - IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

CENA OGLASOV IN OBJAV

LJUBLJANA (JUGOSLAVIJA)

VELIKIMI ČRKAMI DO...
oglašanju primeren popust.

Mali koledar.

Petek, 3. junija: Klotilda; Oliva; Pavla. — Sobota, 4.: vigilija; Kvirin. — Nedelja, 5.: Binkošti. — Ponedeljek, 6.: Binkoštni poned., Norbert. — Torek, 7.: Robert. — Sreda, 8.: kvatre; Medard; Maksim. — Četrtek, 9.: Primož in Felicijan. — Petek, 10.: kvatre; Marjeta; Bogomil.

MALE NOVICE.

Naši umetniki.

Na binkoštno nedeljo, 5. junija, ob 9. uri se otvori umetniška razstava pri Sv. Ivanu št. 701 (Pošta). Pri razstavi sodelujejo: Bambič, Gorše, Sirk in Šešek. Razstava bo odprta vsak dan od 9. dopoldne do 7. zvečer do nedelje 12. junija. Katalog razstavljenih del se bo prodajal pri vhodu. Na to razstavo opozarjamo občinstvo, ki naj z obilnim obiskom pokaže umetnikom svojo naklonjenost.

Romanje.

Škofijski odbor tržaško koperske škofije za proslavo frančiškanskega leta priredi pod častnim vodstvom tržaškega škofa dr. Fogarja romanje v Asisi-Rim in Bolonjo. Vsi stroški: vožnja 3. razreda, hrana in prenočišče 2. razreda znašajo 450 L. Čas za priglasitev je do konca julija na naslov: Ivan Omersa, kaplan Trieste via dell'Istria 16. II.

Planinska gora.

Običajni letni shod na Planinski gori bo na binkoštni ponedeljek. Služba božja bo ob 6. in ob 10. Spovedovati se bo začelo od 5. zjutraj.

Naročnikom.

Kakor že javljeno, smo ustavili pošiljanje Malega lista tistim, ki so ostali na dolgu naročnino. Nekateri od teh so zamujeno popravili ter se jim list zopet pošilja. Nekateri so zamerili; tu seveda ne gre za osebne zamere, ker uprava ne more pri velikem številu naročnikov upoštevati posebnih okoliščin posameznika; to bi vzelo preveč časa, čas pa je denar tudi pri upravah listov.

Odločili smo se vpeljati strogo to, kar je načelo pri večini listov: da se namreč zahteva naročnina vedno naprej. Tako se najlažje izognemo nepotrebnim zameram. Poslali bomo položnice v dveh letnih obrokih: tistim, katerim poteče naročnina s koncem koledarskega leta, jih pošljemo v novembru; tistim, katerim poteče junija, pa v maju. Tako se tudi nam olajša delo.

Kdor se torej želi znova naročiti, naj tekom tega meseca pošlje 10 lir na naslov: Mali list, Trieste casella centro 37. Za pošiljatev denarja se lahko poslužite tudi položnic tekočega računa. Kdor nima naše (rdeče tiskane) položnice, lahko dobi na pošti črno tiskane obrazce, na katere pa je treba pri besedilu dostaviti s črnilom številko našega tek. računa. Ta številka je 11-1443; pripiše se tudi naslov: «Mali list, Trieste». Na položnico oz. poštno nakaznico napiši točen naslov, kamor naj se list pošilja. Kdor se nanovo naroči, naj pripiše, da je nov naročnik.

Naročiš se na Mali list lahko tudi tako, da pišeš dopisnico: «Naročim se nanovo na Mali list. Pošiljajte ga na ta in ta naslov». Po prejemu dopisnice pošljemo prvo številko lista in v njej položnico. Ko prejmemo naročnino, začnemo list redno pošiljati.

Uprava.

Francoški komunisti.

Zadnji čas so drzni postali. V neki kavarni v Charoles so se stekli z vojaki. V mestu Voiron so imeli sprevid in peli svoje himne pod oknom policijskega komisarja. Ko jih je prišel dol kregat, so ga nabili.

Velik praznik.

Premalo se zavedamo velikega pomena binkoštnega praznika. Preveč smo izgubili živi stik z vero, ki jo še «svojo» nazivamo. Le preradi tudi obvisimo z očmi na vnanji paradi in se ne potrudimo prodreti v notranjo, duhovno, tako veličastno zgradbo katoliške vere in Cerkve. Zato tudi Binkošti gredo mimo nas brez vtisa, brez nove plodne brazde v njivo naše duševnosti.

Binkošti so velik zgodovinski spomin, spomin na slovesno otvoritev največjega podjetja v zgodovini človeštva, tem večjega, ker je bilo tako neznatno v svojem zametku: spomin na ustanovitev tega, kar imenujemo Katoliško cerkev. Neštetočkrat jo psujemo, ne da bi jo poznali, neštetočkrat jo priznavamo, ne da bi jo poslušali, kolikokrat jo celo poveljujemo, ne da bi jo ljubili. Ona pa stoji med nami mirna, veličastna, neporušna «v padec in vstajenje mnogim» za vsa tisočletja.

Tudi med našim narodom se jih mnogo spotakne ob ta vogelni kamen. Iz ljudi, ki nočejo po veri živeti, se rekrutira armada zaničevalcev, ki javno ali tajno izpodkopa v narodu vero v najvišjo realnost življenja. So taki, ki bi hoteli vsako verstvo iztrebiti. So drugi, ki bi jo hoteli izgnati iz javnega življenja v zasebne kote. Pa so spel taki, ki bi hoteli imeti vero in Cerkev za pripravo kakršnekoli brezverske politike. Vse to je zlo, zlo za posameznike, zlo za narod.

Narod mora imeti velike ideale, če hoče kot narod dostojno živeti. Noben ideal pa ne zadostuje, ako ne more prevzeti in prežeti vsega naroda, ako ne more zajeti vseh globin človeškega srca. Nekateri narodi so si za najvišji ideal postavili narodno državo, ničesar višjega, vzornejšega, popolnejšega, plemenitejšega. Bilo je premalo, zapadli so v duševno topost in sužnost.

Mi pa hočemo svobode, zraka in solnčnih višin. «In to svobodo nam je dal Kristus». Te svobode trdujemo je katoliška cerkev. V njenem zavelju je naš narod prestal stoletne viharje; ona mu je bila gojiteljica kulture, zaščitnica jezika, varhinja nraavnosti, steber odpornosti. Nji gre hvaležnost za velike duhovne dobrine, po katerih v kljub svoji maloštevilnosti stojimo v vrsti kulturnih narodov.

Ona ima svojo moč iz Kristusa, ki jo nevidno vlada in vodi po ljudeh-sluzabnikih. Nje slabosti so slabosti nas ljudi, ki jo sestavljamo, nje prednosti so delo in milost Jezusa Kristusa. Naša je krivda, če se njegovi milosti odtegujemo, če svobodo otrok božjih prodajamo za nizke užitke kakor Ezav prvenstvo za skledo leče.

Binkošti so praznik svetega Duha; Duha, ki je iz čelice bojazljivcev ustvaril najslavnejši štab v zgodovini. Duh božji jih je prestvaril, prekvasil, prenaredil tako, da niso bili skoro več podobni prejšnjim učencem. Postali so bojevniki, knezi, oznanjevalci, priče Kristusove v življenju in smrti.

Cerkev je prenovila milijone ljudi, prenovila obličje zemlje. Duh božji je deloval po nji, tisti Duh, ki je prenovil apostole.

In vedno še kliče in prosi Cerkev: «Pridi, sveti Duh, pošlji iz neba žar svoje luči!» Kako potrebni smo te luči od zgoraj posamezniki in ljudstva v današnjih dneih. V temi tavamo in breznu se bližamo, breznu greha, pokvarjenosti, barbarstva in sužnosti. Učenjaki nam hočejo svetliti z leščerbo «raziskovanja», a tema se vedno bolj gosti. Kako potrebni smo velike in jasne luči od zgoraj; luči, ki prežene vso meglo, vso grozo noči in teme, ves strah negotovosti; solnce, ki nam razsvetli pot življenja, ki nam ogreje srca, da zopet ozelenijo trate svobode in zacvetijo rože lepote in veselja.

Vohunstvo v Albaniji.

Kaj ve poročati „Giornale d'Italia“

Poročilo, čegar vsebino tu podajamo, prinesel je rimski dnevnik, o katerem že vemo, da se posebno peča z jugoslovanskimi rečmi. On je dobil poročilo iz Tirane, glavnega mesta Albanije. Vsebina je pa ta:

V Draču, albanskem obmorskem mestu, je policija zaprla nekega orožnika, ker je imela nanj sum, da se peča z vohunstvom. V zaporu so ga opazovali in spazili, da je napisal listek za nekega Džuraškoviča, ki je tolmač pri jugoslovanskem poslanstvu. Z lista je bilo razvidno, da sta oba v nekaki zvezi med seboj. Policija je naredila preiskavo na orožnikovem domu, a Džuraškoviča je zaprla ter tudi pri njem naredila preiskavo. Našli so neke papirje, a kaj je

bilo v njih, niso objavili. Zaprla so tudi dva javna šoferja pod sumom, da sta sodelovala pri vohunski organizaciji.

Poročilo pravi dalje, da je jugoslovansko poslanstvo vložilo pri albanski vladi protest, češ da je Džuraškovič član poslanstva in zato ni podvržen albanski policiji. Vlada je pa odgovorila, da je Džuraškovič albanski državljani in da ni bil pri zunanjem ministrstvu prijavljen kot član poslanškega osebja.

V zvezi s poročilom o teh aretacijah trdi rimski dnevnik, da imajo Jugoslovani po celi Albaniji svoje zaupnike ter nekako organizirano vohunsko službo. Koliko je na tem domnevanju resnice, ni mogoče dognati.

Angleške težave.

Egipčani se večkrat kaj razgibljejo in začno gospodarjem sitnosti napravljati. Od l. 1922. ima Egipt navidezno neodvisnost, toda Angleži drže v rokah vse, kar kaj nese. V egiptovskem parlamentu pa je 85% nacionalistov, ki bi radi Angleže napodili. Sedaj so glasovali proti kreditu za armado, zato ker egiptovski armadi načeluje angleški general z na-

slovom «sirdar». Nacionalisti bi hoteli vreči sedanjo vlado, vzeti oblast v roke in spoditi sirdarja. Zaglul paša ne ve, kako bi si pomagal v stiski. Angleži pa so poslali v egiptovska mesta bojne ladje za «opomin».

Lisjak je zvit.

Mesar Lisjak je postal znan po Trstu, odkar je prodajal oslovjo pečenko. Izvohali so ga, pa se je skrtil. Obsojen je bil tam decembra meseca v kontumaciji na 1 mesec in 200 lir. Po svojem zastopniku je rekuriral, a sedaj je tudi deželno sodišče potrdilo prvo rzsodbo, zopet v kontumaciji. Lisjak se skriva neznano v kakšnem brlogu.

MIHEC: Kako da je vse veselje preč?
JAKEC: Zato, ker je veselštva preveč.

Moraš.

V Vidmu je fašistovsko vodstvo poslalo hišnim gospodarjem opomin, naj znižajo najemnino vsaj za 10%. Če kdo ne bo hotel, se najmniki lahko pritožijo pri posebni komisiji.

De Pinedo.

Letalec De Pinedo je došel na Azorske otoke s pomočjo italijanskega parnika «Superga». Sporočil je javnosti, da ga je megla prisilila parkrat leteti zelo visoko v nasprotnem vetru. Tako mu je pošel bencin, predno je mogel doseči Azore. Zato se je spustil na morje. Vihar mu ni več dopustil, da bi se dvignil in v tem položaju mu je na pomoč prihitela portugalska jadrnica, kmalu potem pa «Superga». — V ponedeljek 6. t. m. bo z Azorov zletel proti Lizboni.

Streljanje na črnogorski meji.

Iz Skadra poročajo, da je 27. maja neka oborožena četa napadla albansko stražo pri Merduri. Z obeh strani so streljali, dokler se ni zasvital dan. Potem so se četaši umaknili. Na albanski strani sta bila dva ranjena. Pripeljali so ju v skadrsko bolnišnico.

ZANIMIVOSTI.

Čar mumij.

Nekateri ljudje verujejo vsako pripovedko o mumijah in ko so odkrili Tutankhamenovo grobnico, so nezgode, katere niso bile v nikaki zvezi s tem, pripisovali odkritju grobnice. Carter je sedaj izdal že drugo knjigo o Tutankhamenu, v kateri zasmehuje praznoverje, da bi se mumije maščevale nad onim, ki si drzne prestopiti prag njih počivališča. Ta ideja je že stara in je bila povod že marsikateremu napetemu romanu. O svetovnoznani mumiji v britanskem muzeju je splošno mnenje, da prinese nesrečo vsakomur, kdor ima z njo opravka. Toda tudi to je ali pretirano, ali pa so okoliščine slučajno nanesle, tako da se je bila vera v maščevanje mumij tembolj ukoreninila. Ko se je potopil parnik Titanic se je širila govorica, da so Angleži skrivaj mumijo prodali Amerikancem ter jo naložili na usodepolni parnik, ki se je ravno radi tega potopil. Vendar pa vse to ni bilo nič res in mumija ne leži na dnu Atlantika, pač pa se še dandanes nahaja v Britanskem muzeju.

Miljonarjvozač.

Sin barona de Forest, bivšega angleškega državnega poslanca in milijonarja, je zapustil domačo hišo, zastavil svojo obleko, spal neko noč ob cestnem jarku, iskal po mestu dela, četudi snažilca čevljev in končno dobil posel kot vozač motornega omnibusa pri neki londonski tvrdki. Stanuje v stanovanju z eno samo sobico in je vsak dan v službi od osme zjutraj do večera. Večkrat se primeri, da mora dostavljati zavoje v hiše, v katere je preje zahajal kot gost. Pravi, da še ni bil nikdar tako zadovoljen kot je sedaj, ter da nikogar na svetu tako ne čišla kot svoje sodelavce.

Pijte kakao De Jong's!

Kako je s politiko.

Mussolinjev govor.

Poslanska zbornica v Rimu se je sestala k sejam 26. maja. Popoldne ob 4. je prišel v zbornico Mussolini in spregovoril k razpravi o proračunu notranjega ministrstva. Govor je važen za spoznanje fašistovskega mišljenja in fašistovskih namenov. Govor je bil zelo dolg in se dotika mnogovrstnih državnih zadev. Zato bomo podali v sledečem le izvleček.

Za ljudsko zdravje.

Mussolini se obširno peča s stanjem ljudskega zdravja v Italiji in pove, da se nekatere bolezni vedno bolj širijo. Prav huda je tuberkuloza ali jetika. Od vseh dežel Italije prizadeta je po jetiki najhuje ravno Julijska Benečija. Druga bolezen, ki narašča, je alkoholizem, pijanstvo; od alkohola zastrupljenih je umrlo l. 1922. v celi Italiji 664 oseb. l. 1925. pa že 1315. Tudi v ti reči so naši kraji med prvimi. V celi Italiji je bilo 187 tisoč gostiln. Fašistovska vlada jih je v petih letih zaprla 25 tisoč in jih bo še. «Ker mi», pravi Mussolini, «ne bomo potrebovali volilnih glasov gostilničarjev in njihovih obiskovalcev, si lahko privoščimo to veselje, da zapremo te razpečevalnice pogubne sreče».

Ljudstvo se mora množiti.

V letih 1881. do 1885. se je narod v Italiji res hitro množil. Na vsakih 1000 prebivalcev je bilo 38 rojstev na leto. Pozneje pa je začela ta številka padati in sedaj pride na 1000 prebivalcev le še 27 rojstev na leto. Ne more se torej govoriti, da italijansko prebivalstvo preveč narašča.

Naraščanju prebivalstva so zlasti nasprotna veleindustrijska mesta, kakor Turin, Milan itd. Zato Mussolini ne mara, da bi se v Rimu in v njega bližini ustanovljale velike tovarne.

«Če nas bo vedno manj, gospoda moja, ne bomo naredili carstva; postali bomo kolonija. Govorimo jasno. Kaj pomeni 40 milijonov Italijanov proti 90 milijonom Nemcev in 200 milijonom Slovanov? Obrnimo se na zapad: Kaj je 40 milijonov Italijanov proti 40 milijonom Francozov z 90 milijoni prebivalcev v kolonijah, ali pa proti 46. milijonom Angležev s 460 milijoni prebivalcev v kolonijah?»

Provincije.

Mussolini je nato omenil, da so se ustanovile nekatere nove provincije ali prefekture. Razlog je bil tudi ta, da se bolje porazdeli gostota prebivalstva, da ne bi vse sililo v velika mesta, «kjer so vse tiste prijetnosti in prismođarije, ki očarajo neizkušene priseljence».

Ustanovile so se tudi obmejne prefekture, sedaj «ko so izginili vzroki, vsled katerih jih nismo hoteli ustanoviti 4 leta prej, prefekture, ki se ne dajo primerjati druga drugi. Aosta nima nič opraviti z Bolcanom. Čas je, da izrečemo, da se je

Bocen mnogo stoletij nazival Bolgiano; čas je povedati, da je bil Bolcan vsekdar čisto italijansko (italianissima) mesto. Čas je povedati, da se je ponemčenje Bolcana izvršilo v zadnjem polstoletju, in sicer prav od takrat, ko je Avstrija izgubila Benetke ter potem sklenila ponemčiti Južno Tirolsko, da bi zabila klin med dve italijanski pokrajini».

«Vse to pa nima nič opraviti z mejo na Brennerju. Tudi če bi slučajno bilo na Tirolskem na stotisoče Nemcev, vendar je meja na Brennerju sveta in nedotakljiva. In branili jo bomo, če potreba, tudi z vojsko, magari jutri».

«Tam gori pa je le manjšina Italijanov, ki govore nemški dialekt kot rabni jezik in šele pol stoletja sem. Sicer pa se manjšinski problem sploh ne da rešiti. Obrne se narobe, a reši se ne».

Nato govornik navaja dokumente, da se je nekada tam gori rabil italijanski jezik, ter zaključil: «Slabo so zadel tisti, ki so mislili, da se je prefektura v Bolcanu ustanovila zato, da se nekaj prijenja ali nekaj dar pokloni nemškemu ljudstvu.... Nič takega: bolcanska provincija se je ustanovila v ta namen, da se bolj hitro poitalijanči tista dežela. Nobena drugačna politika ni mogoča».

Podeštati.

Od provincij pride govornik na podeštate, nastavljene po občinah. «Podeštatom moram zaklicati s tega mesta: Počasi z občinskimi stroški. Razumem, da prvi podeštati povsod želi nekaj napraviti, kar bi se kazalo: to je Kolosej (smeh v zbornici), to je vodnjak, to je šola itd. Toda počasi! treba je, da bo vse to v skladu z vladno politiko, drugače se vse pretegne in občine pridejo v dolgove. Dolgov ne bodo mogle plačati, pa bodo nastavljale nove davke. Zatekale se bodo za pomoč k vladi in tudi vlada bo nastavljala nove davke, kajti fašistovska država noče denarja tiskati. Počasi z občinskimi podjetji... Počasi s ceremonijami, banketi in slavnostmi, karmoč tudi z govori!» (smeš v zbornici).

«Devettisoč občin v Italiji je preveč. Dobe se občine z 200, 300, 400 prebivalci. Ne morejo ostati, izginiti morajo in se združiti z večjimi središči».

Policija.

Nato govori Mussolini o uredbi policijske službe. «V Italiji imamo 60.000 karabinerjev, 15.000 policijskih agentov, 5000 policajev, 10.000 miličnikov v policijskih službah (na železnici, v pristaniščih, po cestah, poštah itd.)... Računam, da ima vlada v celoti okrog 100 tisoč mož policije... Policija razpolaga s 774 avtomobili, 290 kamjoni, 198 motocikli, 48 čolni in 12.000 kolesi».

Nato našteva Mussolini, kaj se je storilo na zator zločinstva, zlasti organiziranega banditstva, ki je znano južno od Rima pod imenom «mazzone», na Siciliji

pa pod imenom «maffia». V teh bojih je bilo ubitih 10 orožnikov, 350 močnejše ranjenih, mnogo orožnikov tudi odlikovanih za zvesto službovanje. Število hudodelstev je v tistih krajih močno padlo.

Nato govori Mussolini, kako je po atentatu v Bolonji sam prevzel notranje ministrstvo in odredil takoj sledeče ukrepe proti opoziciji: «Vsi potni listi se odzamejo in pregledajo. Brez opomina se strelja na tiste, ki bi hoteli tajno prekoračiti mejo. Zatro se vse protifašistovski listi. Razpuste se vse organizacije in skupine, ki so proti fašizmu ali se to o njih sami. Deportirajo se vse osebe, ki so proti fašizmu ali delujejo kakorkoli proti faš. revoluciji, ter vsi, ki po zlorabi nosijo črno srajco. Napravi se povsod nova po-

sebna policija, uradi za osledovanje ter posebno sodišče».

Za navadne zločine je bilo deportiranih (konfiniranih) 1527 oseb. Od političnih nasprotnikov jih je 698 na otokih. Politični konfinatje dobivajo po 10 lir na dan za življenje in bivajo ločeno od navadnih zločincev. Za pomiloščenje so prosili vsi, a pred l. 1932. ne bo pomilostitve.

Nato Mussolini fašistovsko revolucijo primerja z veliko francosko revolucijo, katera je na tisoče ljudi pobila. Na Magdalenem trgu v Parizu je bilo dnevno okrog 20 ljudi obglavljenih.

Vsled pomonkanja prostora odložimo na prihodnjo številko en del govora.

Kaj nam z dežele pišejo

UBELJSKO.

Ker deseti brat to pot ni mogel sam na Ubeljsko, je poslal pa mene kot zastopnika. V nedeljo 22. maja popoldne je bila na Ubeljskem slovesnost ustanovitve Marijine družbe in jaz sem moral pogledat, kako se bodo dekleta in drugi ljudje takrat zadržali. Tam o pustu so neki fantiči pravili desetemu bratu nič kaj lepe reči o teh dekletih, zato je hotel sedaj vedeti kako je s to družbo. Pa sem jo mahnil skozi Senožeče proti Razdrtemu, čeprav se je nebo zmeraj bolj grdo držalo. Na Razdrtem, kjer je ob cesti gostilna pri gostilni, sem se spomnil, da sem žejen, pa sem stopil kar v tisto gostilno, kjer se korjera ustavlja. Pri kvartincu sem zvedel, da je neki gospod doktor iz Gorice med potjo na Ubeljsko pridigal po maši na Razdrtem in par potrebnih povedal. Na Ubeljskem da so pa po noči neki fantiči žaganja natresli po vasi in več hiš okrasili s šmirom in grdimi napisi v čast dekletom Marijine družbe. No, to so pa čudne reči, sem rekel, in čudni ti ljudje. K sreči mi je natakariča povedala, da se prične slovesnost ob poludveh in ne ob dveh, kakor sem jaz mislil, pa sem jo hitro mahnil po slabi poti na Ubeljsko. Prišel sem ravno še, ko se je že začel spreved deklet od farovža po vasi v cerkev, najprej, kakor sem pozvedel, Marijina družba iz Hrenovic, potem pa iz Slavine, vsaka s svojo zastavo, za njimi pa 24 belo oblečenih deklet z vencji na glavi. Prav lep prizor! Čudno se mi je zdelo, ko sem pogledal okoli sebe in videl nad potjo na vrtu sedeti nekaj deklet, češ kaj je pa tem, da ne gredo v cerkev. Za sprevedom in ženskami, ki so se rinile v cerkev, sem vendar dobil postor za vrati, da sem lahko vse videl. Mogočno in ognjevito pridigo je imel gospod iz Gorice, včasih resno, včasih smešno, tako da so se ljudje po cerkvi malo jokali, malo smejali. Dve mladi puncici sta se ves čas prav nelepo ozirali po cerkvi gori in dolj, gotovo nista še v Marijini družbi. Po pridigi je bilo sprejetih v novo ustanovljeno Marijino družbo 24 deklet, od teh menda 4 iz Razdrtega. Nekaj novega je bilo tudi za Ubeljsko, tako mi je pozneje prijatelj povedal, da so litanije peli 4 duhovniki. Po slovesnosti sem se za kratek čas oglašil v hiši mojega prijatelja, kjer so mi rekli, da tako lepo okrašene cerkve in tako ginljive slovesnosti še ni bilo na Ubeljskem. Dekleta v družbi so trdna in neustrašna, čeprav so se veliko norčevali iz njih in jih blatili, tudi tisti fantiči so lagali, ko so o pustu slabo o njih

govorili. Bog daj vsem prave pameti, dekletom v Marijini družbi pa zraven še stanovitnosti. Ker je začel že rositi dež, sem hitel na Razdrto h korijeri, in ravno prav, kajti še nisem bil doma, ko me je že dobro dež ošlatal.

Prijatelj desetega brata.

SPODNJA TREBUŠA.

Pri nas najbolj čitamo «Mali list» in «Goriško Stražo». O drugih sosednih vaseh se zmerom čita kak dopis, o nas pa nič. Hočem pa jaz napisati par vrstic. Seve dobrega nimam kaj pisati, ker je zmerom dosti slabega. Lansko leto smo imeli po Hotenjski dolini vse njive v lepem redu obdelane, pa smo tožili, da je slabo: kaj pa letos, ko je po njivah sam pesek in kamenje; sejati ni kam, žeti tudi ne bo kje. Dela kaže dosti, zaslužka pa nič. Živež je treba kupovati; po trgovinah je vse drago; skrbi nas, kaj bo v bodočnosti. — Pri nas so neki gospodje. Pred leti so vozili drva in les po hotenjski cesti in se bahali, da bodo napravili cesto tako, da bo vozil avto. Ko je pa lani cesto voda odnesla, so pa hoteli naj se dela na roboto, češ da pozimi imajo ljudje čas. Sveda imajo ljudje čas, a treba je tudi jesti, potrebna je obutev in obleka. Če hočejo gospodje imeti široko cesto, naj si jo napravijo, saj bodo oni spravljali dobiček.

Pevsko društvo nam prepeva eno leto dni. Daj Bog, da bi še mnogo let, ker človeka najbolj veseli petje v čast božjo. Le tako naprej fantje in dekleta.

IZ BREGA.

Listi so že pisali o našem občinskem gospodarstvu in konstatirali, da bi se z večjo varčnostjo na naši občini lahko prihranili težki tisočaki. Ta reč nam večkrat gre po glavi, ker je denarna stiska vedno večja med ljudstvom in slaba majska vremena so nam lep del pridelkov pokončala. Omeniti pa moramo tudi to, da nikdar ni konec iztirjevanja starih davkov za 3 do 4 leta nazaj. Iztirjevalec pride v hišo, zahteva toliko denarja ali pa pobotnico. Kdor ima pobotnico še kje shranjeno in jo lahko pokaže, je prost; kdor je pokazati ne more, je prisiljen plačati. Ali nimajo iztirjevalci nobenega knjigovodstva doma? Ali res ni nobenih drugih dokumentov o izvršenih plačilih, kakor tiste pobotnice? Ljudje! spravljajte vse pobotnice kakor gotove tisočake! Nekemu kmetu so petkrat hoteli vzeti kravo iz hleva: petkrat jo je rešil s pobotnico brez lir. Tako tudi vi napravite!

PODLISTEK.

Jindrich Š. Baar

(Prevedel Grušenjka)

Mrliška žena.

Resničnost nevolje se je kmalu tudi uradno pokazala: nekega dne je izginil orel nad njenim okencem in priletel na prodajalno trgovčevo...

Novo leto se je bližalo, Kotejška bi morala plačati obresti, pa jih ni plačala. Hišnik je računal dohodke in čakal en teden, štirinajst dni, naposled je babico terjal.

«Dva goldinarja pravite?» je dvignila k njemu solzne oči, «kje naj jaz nesrečnica vzamem toliko denarja? Imam veliko razupanega med ljudmi; ko bi mi vrnil, prav rada bi vam plačala».

«Pa jih tožite!»

«Ne, tega ne storim. Četudi se pristočno ne priglase, se ne bom tožarila ž-njimi. Nič pisanega nimam, spomin me je zapustil

in lahko bi se mogla pomotiti.

«Pišite otrokom, naj vam pošljejo!»

«Niso mi ničesar dolžni! Čemu bi pošljali?»

«Saj ste jih vendar vzgojila».

«To je bila moja dolžnost».

«Ali jaz vas tu zastoj ne morem imeti; morate se izseliti!»

«Kam naj se selim? Štirideset let sem že tukaj; ne morem drugam».

Hišnik je pustil Kotejško in šel k starešini.

«Gospod starešina, kaj naj se zgodi z mrliško ženo?» je vprašal ostro.

«Tega jaz ne vem», je prijazno odvrnil glavkar občine.

«Iz stanovanja noče iti in plačati ga ne more. Skoraj od lakote umira, a njenih lastnih otrok ni blizo».

«To ni naša stvar. Veste kaj: pošljemo jo v domovinsko občino njenega moža».

«To bi bilo zares najbolje. Ima nekaj službene oprave, katero vzamem jaz za zapadle obresti».

Grozna tema se je širila nad sivo glavo

starkino, a ona je sedela mirna, kakor da bi se je ta nevarnost niti ne tikala. Brala je iz mašnih bukvic in molila rožni-venec. Za zadnji krajcar si je kupila danes poslednji požirek mleka in si ga skuhalo pri poslednjem polenu. Skozi duri in okno je silil občinski čuvaj.

«Kotejška, pripravite se na pot! Odpeljem vas jutri v Kostelce».

«V Kostelce? kaj pa naj tam počnem?» se je vprašala nedolžno starka.

«Tja pristojate, tamkajšnja občina mora skrbeti za vas».

«Odkar sam živa nisem bila tam, nikogar nimam tam, in tudi ne vem, ali me kdo tam pozna».

«Se pa spoznate. Le podvizajte, odidemo prav zgodaj, jo je vnovič opomnil čuvaj in hotel oditi, ko je med tem pod oknom zaškripala in obstala kočija».

Iz nje je skočil zdravnik in raven in v kožuh zavil stopil v sobico. Prišel je ravno prav.

(Konec prihodnjic)

**Deseti
brat
na
Kozjanah.**

V nedeljo po sv. Florjanu je bilo. Zjutraj sem šel zgodaj zdoma novice lovit. V misli zatopljen primaham jo na Barko. Na vasi vzrem starega znanca. Ta mi odzdravi in hitro vpraša: «Kam pa ti, deseti? gotovo greš oči past na kozlevsko opasilo!» Jaz se začudim: «Kako? saj opasilo imajo o Vseh svetih.» «Ne», mi zatrjuje Barčan, «danes ga imajo». Vesel se poslovi in jo udarim po bližnjici čez Fratovec na Vatovlje, v Padež in počasi prikrevasam na Kozjane. Napotim se proti cerkvi. Tam pri nekem kupu gnoj vidim položenih nekaj desk z lojtrami ograjenih, Zraven voz za vzglavnik ena dilja: kakor bi bilo napravljeno za po listje. Blizu stoječega moža vprašam, kaj to pomeni, pa me pogleda: «Kaj ne veste, da je opasilo? Ples bo, pa maša». Čakam tudi jaz, da pojdem k maši, le duhovnika ni od nikoder. Kozjanci hodijo srditi sem in tja in zabavljajo. Zvedel sem, da je bila maša oznanjena po navadi, pa Kozjanci so zahtevali na tak velik dan kar dve maši. Z vatovskim duhovnikom so se pričekali, da mu ne bodo plače dali, če ne pride ta dan maševat. On je pa molčal in poročal o stvari na škofijo. Ko smo o teh rečeh tako semintja govorili, prišli so Slopjarji z muziko. Par so jih urezali v gostilni, potem so se pa spravili na tisti voz in začeli drgniti valcer in polko. Deklet se je nasulo naokrog. Ena je imela lase čez ušesa, kakor da bi preveč slišala, druga čez oči, kakor plašljiv konj; tretja se je lepo nabarvala, pa je reva pozabila, se z robcem obrisala in postala marogasta; četrta je vtaknila glavo v moko. Kar v glavi se mi je zvrtilo, ko sem pomislil, koliko priprave, orodja in snovi je treba za toliko lepote. Med možaki sem vprašal, zakaj so neki opisali preložili. «Ej zato, ker je za vse svete premajhen dan, pa dež in mraz. Veliko smo študirali, kako bi pre naredili. Sklenili smo obhajati opasilo v nedeljo po sv. Jakobu in eno leto smo res tako naredili. Pa kaj smo sprevideli pomoto; takrat smo vsi utrujeni od dela in vročine, tako da ob nedeljah že zadremujemo, samo da zagledamo cerkvena vrata. Spet smo si glave sivili in šli k župniku v Brezovico, naj nam opisalo prepíše na nedeljo po sv. Florjanu. Jezil se je, kaj mu te sitnosti delamo, pa opisalo smo le dobili».

Jaz bi Kozjancem povedal se primernejši čas za opasilo, pa sem se bal, da ne bi za slabo vzeli in bi se reklo: Deseti brat je začel intrigo. Ko sem šel s Kozjan, sem ves dišal po parfumu; gotovo je katera kozlevskih deklet mojo kamizolo z njim potrosila, Bog ji daj dobro!

IZ BOLJUNCA.

Smrt je začela kar zaporedoma kositi pri nas. Dne 28. maja je umrla Dragica Sancin, hčerka pok. bivšega dolinskega tajnika Antona Pavla Sancin, v 24. letu življenja. Bolehala je dolgo časa na sušici. Pokopali so jo v nedeljo, 29. maja ob veliki vdeležbi ljudstva. Drugi dan, v ponedeljek, 30. maja so pa pokopali Karolino Petaros, dobro znano mlinarico na Brodu, v 53. letu starosti. Tudi ona je dolgo časa bolehal na hudi bolezn, ki jo je pa prenašala s krščansko potrpežljivostjo. Kako je bila pokojnica znana in priljubljena, je pričala naravnost velikanska udeležba pri pogrebu. Toliko več pa je bilo čudno videti, do katere meje sega sovraštvo nekaterih, ki niti ob mrtvaškem odru nočejo odpustiti in pozabiti. Pokojnica je bila prava krušna mati revežem, ki jo bodo težko pogrešali. Pokojnika želimo večni mir, a njunim družinam izrekamo sožalje.

Skrbna mati

daje svojim otrokom kakao **DE JONG'S** da čvrsto rastejo in zdravi ostanejo. To je prvovrstno krepilno sredstvo za majhne, za stare in za take, ki so prestali bolezen.

„Naš čolnič.“

Naš preljubljeni «Čolnič» je zopet prijadril med nas, čeprav smo se že bali, da ga ne bo več. V zadnji številki nam je naureč uprava sporočila, da bo list ustavljen in ne bo več izhajal, ako ga naročniki in čitatelji ne podprejo s prostovoljnimi darovi. No, za veliko noč so nekateri postali čolnič» mnogo pirhov in mu s tem nekoliko pripomogli do nadaljnjega izhajanja. Niso pa še vsi storili svoje dolžnosti; še mnogo je vasi in društev, od katerih «Čolnič» še vedno čaka pomoči. Upajmo pa, da ne zaman! Vsak naj po možnosti skrbi in deluje na to, da bo «Čolnič» tudi nadalje redno prihajal med nas ter nas zabaval, učil in svaril, kakor je to delal do sedaj. Bila bi velika škoda, ako bi moral list prenehati z izhajanjem. In to posebno sedaj, ko se je povzpел do tako častne višine in popolnosti. Čitateljem se je že tako priljubil s svojo zanimivo vsebino, da bi nikakor ne mogli živeti brez njega.

Vsebina pete številke je kakor po navadi nadvse krasna in zanimiva. Ivan Pregelj nadaljuje svojo «povest od večeraj in danes», v kateri nam slika podeželsko društveno življenje, kakoršno je v resnici. «Pomenki» nam opisujejo Marijin mesec maj, šmarnice, praznik sv. Duba, praznik sv. Rešnjega Telesa, sv. Trojice in druge godove. Smrekar je zastopan s pesmijo «Šli so», ki nam odkriva žalostno resnico, kako odhajajo čez mejo naši najboljši fantje in dekleta, ki so naš ponos in naša nada. Rado Bednarik nam pod naslovom «Antikristovi dnevi» opisuje protestantizem v naših krajih. Ti članki so pripravna tvarina za predavanja in razmotrivanja na društvenih večerih. Majniški Kraljici je v tej številki posvečena lepa pesem «Upanje naše, bodi češčenol» Grušenjka je iz zbirke «Dottingar in Kungehalla» prevedel «Sedem poglavnih grehov» od pisateljice Selme Lagerlöf. Dr. A. Kacin nadaljuje se svojim prevodom «O glasbenem življenju v Altenrodi». (Spisal P. Keller). Pod zaglavjen «Dekle» nadaljuje Ljotze Golobič svojo krasno povest «Tine in Tinka», ki posebno zajema naša dekleta. Seveda jo tudi fantje čitajo z veliko pozornostjo in nestrpno čakajo nadaljevanja. Enako bo zanimala dekleta tudi Smrekarjeva pesem «Primorsko dekle», ki je nekoliko podobna pesmi «Slovensko dekle». Ciril Pušarjev priobčuje komičen sestavek «Kramar», ki ga bodo posebno Mostarji (Svetolucjani) brali z velikim zanimanjem. Nekaj posebnega je poročilo o prosvetnih tekmah v Čadrgu in na Ljubinju. Ti dve društvi sta prvi nastopili s prosvetnimi tekmami. Vsa čast in pohvala vrlim tekmovalcem in tekmovalkam, posebno pa še zmagovalcem in zmagovalkam. «Domači obrazi» nam slikajo mlekarije iz goriške okolice. Pod odstavkom «Zanimivosti» čitamo «kako se vlivajo zvonovi», pod odstavkom «Naši ljudje», pa o «Prosvetnem društvu» v Vogerskem in o deklškem krožku v Poljubinju. Nato sledijo «pisma uredniku», uganke ter razna sporočila «Prosvetne Zveze» in društveni dopisi. Na platnicah je priobčen seznam darov (pirhov) za «Čolničev» sklad, iz katerega posnemljemo, da so bila najbolj pridna društva v Renčah, Črnem vrhu, Spodnji Idriji in banjško okrožje ter usgr. M. Arko. Upamo, da bodo tudi ostala društva storila svojo dolžnost napram «Čolničju».

J. S.

Kmečko tajništvo.

Rekvizicije. Odgovor na vprašanja glede onih vojnoodškodninskih prošenj, ki jih je stavila finančna intendantca med rekvizicije, bomo zamogli dati šele v eni izmed prihodnjih števil «Malega lista», ker gre z rekvizicijami bolj počasi.

K. Kn. Vaša pravica obstoji na podlagi servitute, torej je ni treba prijaviti kot «jus».

Poklar Vincenc Podgraje. Vašega rekurza v Rimu ne morejo najti. Popišite nam svojo zadevo še enkrat natančno. Ko dobimo natančnejše podatke, bomo ponovno pisali v Rim.

Bratuz Jožef Čepovan. Vaša prošnja se nahaja na računskem dvoru (Corte dei Conti) pod št. 3518-26. Manjkajo še podatki glede zdravniškega pregleda, ki jih je zahteval dvor od vojnega ministrstva. Treba samo počakati.

Kralj A. Dornberg. Posredovali smo tudi v Gorici. Vaš konkordat je bil poslan finančni intendantci v Trstu 26. I. 1926. Konkordat se obravnava kot rekvizicija. Informirali se bomo še v rekvizicijskem oddelku na finančni intendantci v Trstu.

Počem je lira ?

Dne 25. maja si dal ali dobil :	
Za 100 dinarjev	31.50 L
» 100 čeških kron	53.50 »
» 100 franc. frankov	70.90 »
» 100 švicarskih fr.	348.— »
» 100 nemških mark	424.50 »
» 100 avstr. šilingov	245.— »
» 1 dolar	17.80 »
» 1 angleški funt	87.70 «

MALI OGLASI

DOBER SVET je zlata vreden. Proti slabosti in bolečinam v želodcu in glavi, slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, zaprtju, uživajte «Gastrin». — Izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim, influenci, težkemu dihanju je *Prsni sirup*. — Proti oslovskemu kašlju je preizkušeno sredstvo *Sirup balsamicus*. — Uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih, v križu, v glavi je «*Reumazan*» kot tekočina, a «*Liniment Lanomentol*» kot mazilo. — Za kožne bolezni se rabi z gotovim učinkom — *Sentjurjevo mazilo*; izvrstno za rane, ture, opekline, odrtine; prepreči prisad, meči in celi. — *Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODRESENIKU — Bistrica.*

GLYKOL CASTELLANOVICH.

Izredno učinkovito brezalkoholno sredstvo proti oslabiljenju živcev, spošnemu oslabiljenju teka in za ženske v slučajih nerednosti v čiščenju. Cena steklenici L. 8.50. Za popolno zdravljenje 6 steklenic. Cena L. 45.50, Trst, Via dei Giuliani, 42.

ACQUA DELL' ALABARDA.

proti izpadanju las. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafo, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje po ugodnih cenah. Tvrda Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

LOVCEM postojanskega okraja dajem na znanje da imam zalogo vseh vrst smodnika, šifer ter sploh vseh lovskih potrebščin, kakor tudi potrebno za mine, po najnižjih cenah. Ivan Bizjak, urar v Postojni.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna
TRST, Campo S. Giacomo št. 5

Najlepša prilika za nakup
birmanskih daril!

Za cerkve, dvorane - hotele, gostilne.

Harmoniji

Ljudje se varajo

ker mislijo, da so na dobičku, ako kupujejo cene makarone. Varčna Gospodinja kupuje le «*Pekatele*» ker se zelo nakuhajo in ker so redilne. — Zanesljivo prave v 1/2 kg. originalnih zavojih.

Zobozdravnik

dr. Sarđoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16 III

(Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

ZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo

v IL. BISTRICI

vsak dan

od 10-12 in od 15-17 h.

Andrej Purič

TRST

Via Media št. 6

Kovaški
mojster

IZVRŠUJE vsakovrstna stavbena dela, železne ograje in omrežja - Takošnja izvršitev - Stedilniki vseh vrst - Izdeluje tudi železne rolettes. Poprave spopolnitve

Kdor se nanovo naroči
na „Mali list“ do 1. julija,
dobi v dar knjižico povesti.

Klavirji Pianini Avtopiani

izvršeni od prvovrstnih tovarn

„Pollmann & Weiss“, „Stallberger“ itd.

Ugodni plačilni pogoji

PRODAJA—MENJUJE—POSOJA—POPRAVLJA.

Cenik ali proračun na zahtevo zastoj.

Trgovina s klavirji inž. Gino Riosa - Trst via Valdirivo 24,
TELEFON 746.

Kje pa vi kupujete obutev ?

Najboljšo čevljarnico v Trstu ima

Matija Pahor

Trst - Via Arcata 19 - Trst

LASTNA IZDELOVALNICA

Čevlji delani samo na roko

Tvrda znana po vseh podeželskih sejnih.

Velika izbora.

Prijazna postrežba — Zmerne cene.

Gospodarstvo

Draginjska bitka.

Finančnemu ministru Volpiju se je z veliko spretnostjo posrečilo spraviti v sklad državne dohodke in izdatke, zmanjšati število bankovcev in dvigniti ceno lire na svetovnem trgu. Pri nas imamo od tujih valut še največ opraviti z dolarji in zato si bomo na njih najlažje predočili dvig lire. Srednja cena dolarja v zadnjih letih je bila okroglo 24 lir; ob najhujšem porastu je prišla do 30; a zadnje mesece je obstala pri 18. Razmerje med 24 in 18 je kakor med 4 in 3. To se pravi, da sedaj stane dolar le tri četrtine prejšnje srednje cene.

V enakem razmerju je padla cena za valuto vseh drugih držav, če jo kupujemo z liram. Jasno je tečaj, da se tudi vsako blago, ki ga dobivamo iz drugih držav, kupi sedaj za $\frac{3}{4}$ prejšnje cene. Kar je prej stalo 100 lir, se dobi zdaj za 75 lir (25% manj).

Kaj kupujemo.

Iz tujine dobiva Italija vso železno rudo, oziroma železne izdelke, ves premog za kurjavo, večino lesa za stavbe in pohištvo ter industrijske potrebe. Dobiva pa tudi velik del vsakoletne potrebe na živežu, zlasti pšenice, koruze, sladkorja, kave itd., močnih krmil za živino, tovarniških gnojil in še to in ono.

Trgovci, ki vse to naročajo iz tujine, plačajo torej 25% ceneje. Vsakomur je umljivo, da bi nujno morali tudi ceneje prodajati. Vendar ne moremo zahtevati kar naenkrat, da se zniža za vseh 25% tudi prodaja na drobno. Zniževati pa se mora polagoma, dokler se cene se izenačijo.

Zakaj ne takoj.

Vpoštevati moramo, da ima vsaka trgovina poleg izdatkov in prejemkov za blago samo še takoimenovane upravne stroške, ki se tudi krijejo iz prejemkov za prodano blago. To so zlasti železniški in sploh prevozniki stroški, plače uslužbencev, najemnina za prostore itd. Predno more biti blago v drobni prodaji za 25% ceneje, morajo se znižati docela vsi upravni stroški tudi za 25%. Le tam, kjer so bili že dozda preveliki dobički, sme se z vso pravico zahtevati, da se trgovci odpovedo čezmernim dobičkom ter izvrše znižanje takoj brez čakanja.

Državna uprava.

Med upravne stroške vsakega zasebnega gospodarstva v državi spadajo tudi vse dajatve državi. To so davki, pristojbine, koleki, cene monopolnega blaga in sploh cene državnih podjetij, n. pr. železniške in poštne tarife. S temi dohodki vlada krije izdatke za uradništvo, diplomacijo, vojsko in mornarico, šolstvo itd.

Predno se morejo tedaj izenačiti cene in v celoti znižati za 25%, potrebno je da se ves državni proračun v prejemkih in izdatkih zniža za 25%. Vlada je že nekaj storila s tem, da je odvzela svojim uslužbencem del draginjskih doklad in bo polagoma vse doklade vzela. Obljubila je tudi znižati železniške in poštne tarife. Davki se bodo počasi sami ob sebi znižali, ker se bodo znižali prejemki davkoplačevalcev.

Pritisk na cene.

Trgovci se kajpada neradi udajo, če se govori o znižanju cen. Za zvišanje so veliko bolj tankih ušes. Zato je dolžnost vlade dati svojim besedam potreben poudarek in kakorkoli prisiliti ljudi k znižanju. Če je državni uslužbenec prisiljen k manjši mesečni plači, jasno je, da mora tudi ceneje kupovati, kar mu je sproti k življenju potrebno.

Tržaški sklep.

Tržaška deželna zveza trgovcev je za enkrat sklenila odrediti splošno znižanje v sledečih rečeh: 20% na prenočišče v prvih hotelih; 10% na prenočišče v vseh drugih hotelih; 10% na cene po gostilnah in restavracijah; 5% na cene vseh živil razen sladkorja; premog od 45 lir na 40; sladko oglje od 65 na 60; petrolej od 2.50 na 2.40; 5% na vse ostale predmete

v drogerijah; 10% na cene v lekarnah. Cena vina ostala je po tem sklepu nedotaknjena, ceno mleka pa so mlekarnji znižali že pred tisto sejo. Glede cene oblačil in hišnih potrebščin so določili bolj negotovo znižanje za 5-10%.

Podobne sklepe so naredili tudi trgovci po raznih delih države, a nekateri se le z nevoljo udajajo in zato se tudi sklepi ne izvajajo s posebno vnemo.

Kaj pa najemnina.

Ko je govor o draginjski bitki, ne more se molčati o najemninah za prostore. Prvič, ker pod visoko najemnino trpe sami trgovci, drugič pa zato, ker mora vsaka družina v svojem gospodinjstvu voditi račun tudi o ceni za stanovanje. Če se pa znižajo plače uradnikom in delavcem, morajo se znižati sorazmerno tudi cene stanovanj, ne samo hrane in obleke.

Pa še ni pozabljena bitka proti povišanju stanarine. Poslušujoč se besedila tozadevnega zakona, so hišni gospodarji pridno poviševali najemnino svojim gostovom.

Kaj bo zdaj? Ali obvelja zvišana cena? Če ima vlada moč, da pritisne na trgovce, mora imeti tudi moč pritisniti na hišne gospodarje. Zveza hišnih gospodarjev za celo državo je imela v Rimu neko sejo in pod pritiskom vlade so sklenili:

1) Za majhna in skromna stanovanja ne premožnih najemnikov, ki ne oddajajo prostorov podnajemnikom: A) znižanje v meri od 10 od sto na najemninah, ki ne presegajo petkratne predvojne najemnine; B) 11-do 20-odstotno znižanje najemnin, ki so večje od petkratne predvojne najemnine. 2) Za druga stanovanja se najemnina zniža za 10 od sto; kot najnižja mera najemnine se določi štirikratna predvojna najemnina. 3) Za trgovine se najemnina znižajo od 10 do 25 od sto.

Najemnine se ne znižajo pri novih zgradbah in takih hišah, ki so se po l. 1923 znatno popravile. Isto velja za najemnine, ki od l. 1924 dalje niso bile zvišane.

Znižane najemnine bodo veljale od 1. junija naprej.

Na kaj se nadaljuje.

Draginjska bitka se torej bije na celi črti. V interesu ubogega ljudstva je le želeto, da bi ta bitka imela popoln uspeh. da bi se cene življenjskih potrebščin znižale tako, da bi bilo vsem olajšano sedanje težko stanje.

Predmestne cene. Po tržaških predmestjih velja grda navada po trgovinah in javnih lokalih, da se zahtevajo pri skoro vseh rečeh višje cene kakor so pa v sredi mesta. Javna oblast bi morala cene povsod kontrolirati, kajti v največ slučajev ni opravičena višja cena v predmestju nego v mestu.

Cena mesa se je v Gorici nekaj znižala. V Trstu se oduševstvo mirno nadaljuje.

Dinarji. Papirnat dinarje in poldinarje (bankovce po 1 Din in po 50 par) bo jugoslov. vlada vzela iz prometa. Veljavni so še do 30. septembra.

Naša pošta.

Korte. Dopisov o slabih dekletih nam ne manjka; pa te večne lemente postanejo puste, ako ni kake posebne okolice, li utegne dopis narediti zajemljiv. Zakaj ne poročate kaj drugega?

Popravi! V zadnji številki je bilo par tiskovnih napak, ki so nekoliko motile. Iz dopisa Štivan-Oreh je pa skrat naredil kar šljivna-Oreh.

Ponikve. Dopis o nekkih dekletih je preveč oseben. Utegne že vse biti res, ampak v časopisju se to ne more obravnavati.

J. S. Kako je bilo s tistimi dijaki, Vam je gotovo znano. Smatrali smo za primerno, da molčimo.

Prebenteg. V družinske pravde se mi ne spuščamo. O svojem dušnem pastirju se pa tudi ne smete tako po pijansko izražati; in hočete, da se kaj takega tiska?

Tipografia Fratelli Mosettig — Trieste.

Za člane Mohorjeve družbe

List iz molitvenika „Reši Dušo!“

— 9 —

O presladko Srce Jezusovo.

O presladko Srce Jezusovo, po rokah preblazene Device Marije darujem molitve, dela in trpljenje današnjega dne tebi v spravo za vse žalitve, ki jih trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, s teboj vred pa Bogu Očetu v vse tiste namene, za katere se mu ti sam vsak dan

Tako je tiskan molitvenik „Reši Dušo!“

Molitvenik «Reši dušo» obsega 400 strani, je lično v platno vezan, rdeče obrezan in tiskan z velikimi, razločnimi črkami. Obsega tri sv. maše in vse druge običajne molitve.

Kdor je vpisan v Goriško Mohorjevo družbo, ga prejme za 4.70 lire. Cena za neude 7 lir.

Družba bo imela za svoje ude pa še drug molitvenik, tudi v platno vezan, a bolj majhen, pripraven za mladino; imenuje se: «Kam greš?», stane pa 2liri. — Kdor se še ni vpisal v družbo, naj pohiti, ker se v kratkem zaključuje nabiranje udov! Zglasite si pri g. duhovniku ali pa pošljite članarino 6 lir, več znesek za molitvenik naravnost Goriški Mohorjevi družbi. Gorizia, via Orzoni 36 A.

Kupujte vedno le

holandski kakao

DE JONG'S

ki mu gre prvenstvo po pristnosti in kakovosti.

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.
z veliko premijo, diplomu in zlato svetinjo

Trst — via Caprin 5 pri Sv. Jakobu — Trst

Le k Forcessinu vsi hité,
da si obujejo nogé.

On šiva trdno in močno,
pa elegantno in lepó.

Ko pa račun vam naredi,
se vam celo poceni zdi.